

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, אני מודיע כי ביום כ"ז בניסן התשנ"ט (12 באפריל 1999), החלטתי לפטור את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שפרטיו הם:

הצדדים להסדר:

נ.צ.מ. סחר בע"מ

"אלון" חברת הדלק לישראל בע"מ

השירות נושא ההסדר:

שמנים ומוצרי סיכה

מהות ההסדר:

התחייבות נ.צ.מ. סחר בע"מ, שהיא המפיצה הבלעדית בישראל של מוצרי סיכה מתוצרת טקסדו, לספק את שמני טקסדו ל"אלון" חברת הדלק לישראל בע"מ בלבד.

תקופת ההסדר:

חמש שנים.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור 2631 במשרדי רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים.

י' בסיון התשנ"ט (25 במאי 1999)

(חמ 41-3) דוד תדמור

הממונה על ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, אני מודיע כי ביום ט"ז באייר התשנ"ט (2 במאי 1999), החלטתי לפטור את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שפרטיו הם:

הצדדים להסדר:

שידורי קשת בע"מ

רשת חברת תקשורת והפקות (1992) בע"מ

טלעד אולפני ירושלים בע"מ

השירות נושא ההסדר:

שידורי ספורט

מהות ההסדר:

ניהול משותף של משא ומתן לרכישה משותפת של זכויות שידור משחקי כדורגל מההתאחדות לכדורגל בישראל

תקופת ההסדר:

שלוש שנים החל מעונת המשחקים 1999/2000.

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור 3000 במשרדי רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים.

י' בסיון התשנ"ט (25 במאי 1999)

(חמ 41-3) דוד תדמור

הממונה על ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, אני מודיע כי ביום ג' בסיון התשנ"ט (18 במאי 1999), החלטתי לפטור את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שפרטיו הם:

הצדדים להסדר:

ישראלפט תעשיות (1972) בע"מ

Kone Corporation Ltd

הנכס או השירות נושא ההסדר:

מעליות ודרגנועים

מהות ההסדר:

הפצת מעליות ודרגנועים מתוצרת Kone Corporation Ltd על ידי ישראלפט תעשיות (1972) בע"מ.

תקופת ההסדר:

עד יום שבו יפוג תוקפו של ההסכם הנוכחי, כ"ז בטבת התשס"ג (31 בדצמבר 2002).

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור 2070 במשרדי רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים.

י' בסיון התשנ"ט (25 במאי 1999)

(חמ 41-3) דוד תדמור

הממונה על ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, אני מודיע כי ביום כ' באייר התשנ"ט (18 באפריל 1999), החלטתי לפטור את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שפרטיו הם:

הצדדים להסדר:

אלפא קארד בע"מ

מ.ג.מ.ב. בע"מ

השירות נושא ההסדר:

כרטיסי אשראי

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128.

מהות ההסדר:

הקמת מועדוני לקוחות והפעלתם על ידי מ.ג.מ.ב. לשיווק כרטיסי אשראי מסוג ויזה אלפא.

תקופת ההסדר:

שלוש שנים או כל עוד נתח השוק של אלפא אינו עולה על 20% משוק סליקת כרטיסי האשראי מסוג ויזה, לפי המוקדם.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור 2384 במשרדי רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים.

י' בסיון התשנ"ט (25 במאי 1999)
(חמ 3-41)

דוד תרמור
הממונה על ההגבלים העסקיים

הודעה בדבר חילוט טובין

לפי פקודת היבוא והיבוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979

אני מודיע, בהתאם לסעיף 9 לפקודת היבוא והיבוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979, כי הטובין המפורטים להלן, שמען בעליהם אינו ידוע, חולטו לפי סעיף 7(א) לפקודה האמורה, מאחר שיובאו בניגוד לצו מתן רשיונות יבוא, 1939².

מס' התיק: 92-99017-82.

תיאור הטובין: 799 קרטונים של סיגריות מסוג מרלבור, 37 קרטונים של סירים.

בעל הטובין: ילמה מסחר בינלאומי בע"מ.
מקום האחסנה: מסוף אוברסיז, אשרדור.

ט"ז בסיון התשנ"ט (31 במאי 1999)
(חמ 3-964)

מוטי איילון

מנהל המכס ומע"מ

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 624.
² ע"ר 1939, תוס' 2, עמ' 1201; ק"ת התשי"ט, עמ' 541.

הודעה בדבר חילוט טובין

לפי פקודת היבוא והיבוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979

אני מודיע, בהתאם לסעיף 9 לפקודת היבוא והיבוא [נוסח חדש], התשל"ט-1979, כי הטובין המפורטים להלן, שמען בעליהם אינו ידוע, חולטו לפי סעיף 7(א) לפקודה האמורה, מאחר שיובאו בניגוד לצו מתן רשיונות יבוא, 1939².

מס' התיק: 0499/2275/0.

תיאור הטובין: 24 מטאטאי קש קצרים (דגם רוסי), 33 מברשות מעץ ממוסמרות - לניקוי שטיחים, 10 קרטונים של סיגריות PINELIGHT, 10 קרטונים של סיגריות BRILLIANT, גריסים/חיסה משקל 5.400 ק"ג, 900 גר' אוכל בצורת כדורים לבנים קטנים, 100 מזלגות חימום, 110 בקבוקים "ולריינה", 10 יח' סכיני גילוח PAPIPA.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 624.

² ע"ר 1939, תוס' 2, עמ' 1201; ק"ת התשי"ט, עמ' 541.

170 זוגות גרביים, 1,000 טבליות, 24 מדדי משקל קפיציים, 2 זוגות נעליים, 71 סטים של חלוק + מכנס קצר, 100 ציפיות לכרית, 34 מטר בד ויסקקה, 2 וילונות, 20 תחתוני נשים, 2,400 טבליות תרופה "אבותום", 39 שפורפרות משהת וזלין, 1040 טבליות תרופה "דימידור", 1150 טבליות תרופה "אגלדיון".

בעל הטובין: דוידוב נייר - דרכון רוסי מס' CF 1218404.

מקום האחסנה: מחסן מ.מ.ן, בנמל תעופה בן גוריון (להלן - נתב"ג).

מס' התיק: 0499/2126/5.

תיאור הטובין: 5 קרטונים של סיגריות.

בעל הטובין: ויטליב סיטי - דרכון רוסי מס' 7735960.

מקום האחסנה: מחסן מ.מ.ן, נתב"ג.

מס' התיק: 0499/2354/3.

תיאור הטובין: 39 קרטונים של סיגריות תוצרת חוץ.

בעל הטובין: רמארן אוסמן - דרכון בולגרי מס' 5544151.

מקום האחסנה: מחסן מ.מ.ן, נתב"ג.

מס' התיק: 0499/2356/8.

תיאור הטובין: 18 קרטונים של סיגריות תוצרת חוץ.

בעל הטובין: הולנדר צאים - דרכון אמריקני מס' 140880478.

מקום האחסנה: מחסן מ.מ.ן, נתב"ג.

מס' התיק: 0499/2033/4.

תיאור הטובין: 118 קרטונים של סיגריות תוצרת חוץ.

בעל הטובין: נימרה אבולהימה - דרכון פלסטיני מס' 0496430.

מקום האחסנה: מחסן מ.מ.ן, נתב"ג.

מס' התיק: 0499/2216/4.

תיאור הטובין: 540 חפסיות סיגריות VICEROY, 200 יח' תרכיב GAMBARO, 100 יח' תרכיב EZOBAK.

בעל הטובין: יוסף פאייד - דרכון פלסטיני מס' 0504019.

מקום האחסנה: מחסן מ.מ.ן, נתב"ג.

מס' התיק: 0499/2395/6.

תיאור הטובין: 70 קרטונים של סיגריות תוצרת חוץ.

בעל הטובין: יוסף פאייד - דרכון פלסטיני מס' 0504019.

מקום האחסנה: מחסן מ.מ.ן, נתב"ג.

מס' התיק: 0499/1252/0.

תיאור הטובין: 79 קרטונים של סיגריות תוצרת חוץ.

בעל הטובין: יוסף פאייד - דרכון פלסטיני מס' 0504019.

מקום האחסנה: מחסן מ.מ.ן, נתב"ג.

מס' התיק: 0499/2381/6.

תיאור הטובין: 5 קרטונים של סיגריות תוצרת חוץ.

בעל הטובין: איסם צראבוראר - דרכון פלסטיני מס' 0242831.

מקום האחסנה: מחסן מ.מ.ן, נתב"ג.

רשות הגבולים והעסקיים

ירושלים,

פט -

לכבוד

גבי עליזה רוזן

הממונה על חקיקת משנה

משרד המשפטים

רחוב צאלאח א-דן

ירושלים

ג.ב.

הנדון: הודעה בעניין פטור מאישור הסדר כובל לפרסום ברשומות

הנני מתכבדת להעביר הודעה על פטור מאישור הסדר כובל לפרסום ברשומות לפי
סעיף 14(ג) לחוק הגבולים העסקיים התשמ"ח - 1988.

בברכה,

צפורה נחמו

רשמת הגבולים עסקיים

העתק: כבוד אב בית הדין להגבלים עסקיים

כבוד המשנה לאב בית הדין להגבלים עסקיים

ר"ח כנפי נשרים 22 ת.ד. 34281, ירושלים 91341 טלפון: 02-6556111 פקס: 02-6515330

רשות ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור מאישור הסדר כובל לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988¹, אני מודיע כי ביום
ב' אייר, תשנ"ט (18 באפריל 1999), החלטתי לפטור את הצדדים להסדר מהחובה לקבל את אישור
בית הדין להסדר כובל שפרטיו הם:

הצדדים להסדר:

אלפא קארד בע"מ
מ.נ.מ.ב בע"מ

השירות נושא ההסדר:

כרטיסי אשראי

מהות ההסדר:

הקמת מועדוני לקוחות והפעלתם ע"י מ.נ.מ.ב. לשווק כרטיסי אשראי מסוג ויזה אלפא

תקופת ההסדר:

שלוש שנים או כל עוד נתח השוק של אלפא אינו עולה על 20% משוק סליקת כרטיסי האשראי
מסוג ויזה לפי המוקדם.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פטור 2384 במשרדי רשות ההגבלים העסקיים, רח'
כנפי נשרים 22, ירושלים.

ד"ר דוד תדמור

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י' סיון, תשנ"ט
25 מאי, 1999

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128

רשות ההגבלים העסקיים

**הודעה על מתן פטור לאלפא קארד בע"מ ומ.ג.מ.ב. בע"מ
מהחובה לקבל את אישור בית הדין להגבלים עסקיים להסדר העוסק
בהקמת מועדוני לקוחות והפעלתם.**

בהתאם לסמכותי לפי סעיף 14 (א) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים" או "החוק"), הודעתי על החלטתי לפטור בתנאים את אלפא קארד בע"מ (להלן: "אלפא") ומ.ג.מ.ב. בע"מ (להלן: "מ.ג.מ.ב."), מהחובה בקבלת אישור בית הדין להגבלים עסקיים להסדר כובל ביניהן בהקמת והפעלת מועדוני לקוחות, לתקופה של שלוש שנים. אלה נימוקי לפטור האמור.

הפטור ניתן על ההסכם מיום 8 באפריל 1998 בין אלפא, העוסקת בתחום כרטיסי האשראי, לבין מ.ג.מ.ב., חברה חדשה אשר נוסדה לצורך הקמת מועדוני לקוחות בתחומי צרכנות שונים ותפעולם. ההסכם עניינו תחום עיסוקה של מ.ג.מ.ב., ולפיו יעניקו לאלפא המועדונים שתקים מ.ג.מ.ב. זכות לסירוב ראשון בשיווק כרטיסי אשראי.

1. העובדות ורקע

חברות כרטיסי האשראי מנפיקות כרטיסי אשראי לציבור הרחב וסולקות עסקאות שעושה הציבור בבתי עסק בכרטיסי האשראי שבידיו. פעילותה של חברת כרטיסי אשראי מתקיימת לכן בשני רבדים - שני שווקים - שונים: "גיוס" בתי עסק וסליקת העסקאות הנערכות בהם בכרטיסי אשראי, והנפקת כרטיסי אשראי לציבור הצרכנים.

ביום 7 ביולי 1998 החלה אלפא את פעילותה כמנפיק וכסולק של כרטיסי אשראי הקשורים לרשת ויזה הבינלאומית (להלן: "כרטיסי ויזה").¹ עד לכניסת אלפא לשוק כרטיסי ויזה היתה כ.א.ל. כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כ.א.ל.") הסולק היחיד בארץ לכרטיסי ויזה. כניסתה של אלפא חייבה עריכת התאמות טכניות ותיאומים עסקיים במערך הסליקה. בכל הנוגע לסליקת כרטיסי ויזה הגיעו ביניהם מנפיקי וסולקי כרטיסי ויזה להסדר (להלן: "הסדר ההפעלה"). ביום 6 ביולי 1998, בכפוף לתנאים, הענקתי פטור להסדר ההפעלה מכוח סמכותי הקבועה בסעיף 14

¹ אלפא מצויה בבעלות משותפת של הבנק הבינלאומי הראשון (67%) וחברת עורק בע"מ (33%).

² כ.א.ל. מצויה בבעלות משותפת של בנק לאומי לישראל בע"מ (65%) ובנק דיסקונט לישראל בע"מ (35%).

לחוק. כרטיסי אשראי מהסוגים ישראלכרט/מסטרקארד נסלקים - בשלב זה - רק בידי חברת ישראלכרט בע"מ (להלן: "ישראלכרט").³

קודם לכניסת אלפא לשוק התפלגו מחזיקי כרטיסי האשראי בין שתי חברות כרטיסי האשראי באופן דומה. כמחצית ממחזיקי הכרטיסים החזיקו בכרטיס ויזה כ.א.ל., וקרוב למחציתם החזיקו בכרטיסי ישראלכרט/מסטרקארד. באופן טיפוסי החזיק אדם בכרטיס אשראי פעיל אחד בלבד; עד כמה שמדובר בבנקים הגדולים, בכדי לקבל כרטיס אשראי מסוג אחר צריך היה אדם לפתוח חשבון בבנק אחר.⁴ כל כרטיס נסלק בידי סולק אחד בלבד, וזה מצוי היה בבעלות הבנק המנפיק את כרטיס האשראי הנסלק (כ.א.ל. לסליקת ויזה, ישראלכרט לסליקת ישראלכרט/מסטרקארד).

על רקע זה, מוכר אשר ביקש לאפשר לקהל לקוחותיו לרכוש ממנו מוצר או שירות באמצעות כרטיס אשראי, מצא את עולם רוב לקוחותיו מפולג לשני חצאים נפרדים: חצי המחזיק בכרטיס ויזה וחצי המחזיק בכרטיס ישראלכרט/מסטרקארד. מוכר אינו יכול ככלל לשרת צרכי מחצית קהל לקוחותיו הפוטנציאלי, ולכן מצא עצמו אותו מוכר מחויב מכוחן של נסיבות השוק להתקשר בהסכם עם שני הסולקים, כל אחד לגבי השוק הרלוונטי לו לסליקה. מוכר אשר לא התקשר עם אחד הסולקים בהסכם סליקה מנע מכמחצית מלקוחותיו את האפשרות להשתמש בכרטיס אשראי כאמצעי תשלום; הדעת נותנת כי אותו בית עסק עלול היה להציב עצמו בנחיתות מסחרית מובהקת לעומת בית עסק מתחרה לו אשר התקשר בהסכם סליקה עם שני הסולקים, שכן ויתור מראש על התקשרות עם אחת החברות משמעו היה ויתור על כמחצית הלקוחות העושים שימוש בכרטיס אשראי. ויתור כזה צפוי היה להזיק לבית העסק באופן משמעותי;⁵ מכאן כוח השוק הניכר של הסולק כלפי בית העסק.

תיאור זה השתנה רק בחלקו בשנה האחרונה. מעת כניסת אלפא לפעילות כחברת כרטיסי אשראי בישראל החלה תחרות בסליקה בתחום כרטיסי הויזה. במקום סולק אחד - כ.א.ל. - המחזיק 100% מהשוק הרלוונטי לו (סליקת כרטיסי ויזה) קמה כעת תחרות בין שני סולקים, כ.א.ל. ואלפא. תוצאות התחרות ניכרות היטב בשוק כרטיסי האשראי.⁶

³ ישראלכרט מצויה בבעלות מלאה של בנק הפועלים בע"מ.

⁴ בנק הפועלים הנפיק כמות זניחה של כרטיסי ויזה, שתנאיהם נחותים לעומת כרטיסי ויזה אחרים המונפקים בארץ. כמו כן, הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ ובנק המזרחי המאוחד בע"מ מנפיקים ללקוחותיהם הן כרטיסי אשראי מסוג ויזה והן כרטיסי אשראי מסוג ישראלכרט/מסטרקארד.

⁵ מידת הנזק הצפוי השתנתה כמובן בין סוגי עסקים, כאשר בקצה האחד של הספקטרום עסקים שאינם מסוגלים כלל לפעול ללא גישה לשירותי סליקת כרטיסי אשראי, ובקצה האחר עסקים שאינם נוטים להשתמש בכרטיסי אשראי מלכתחילה.

⁶ התחרות לא פסחה אף על מקטע הנפקת כרטיסי האשראי. כבר בימים הראשונים לכניסתה של אלפא פתחו החברות כולן במבצעי שיווק רחבים - הסרי תקדים בשוק כרטיסי האשראי בישראל - שתכליתם לשכנע את הציבור להחזיק בכרטיס האשראי שהן מנפיקות. תחרות זו הניבה תוצאות מיידיות. כך, למשל, ביטלו חברות כרטיסי האשראי, בתנאים מסוימים, את התשלום לדמי חבר אשר נגבה עד אותה עת מכל מחזיק כרטיס.

לאחרונה הושג (אם כי טרם נחתם) הסדר בדבר פתיחת שוק כרטיסי האשראי מסוג ישראלכרט/מסטרקארד לתחרות. בנק הפועלים הודיע לממונה על הגבלים עסקיים כי הבנק מסכים לוותר על הבלעדיות שבינו לבין מסטרקארד, הן בתחום הסליקה והן בתחום ההנפקה. על פי המוסכם מסתיימת המניעה חוזית שמנעה בעבר מבנקים אחרים להנפיק כרטיסי מסטרקארד. מסתיימת גם המניעה החוזית שמנעה בעבר מסולקים זולת ישראלכרט לסלוק כרטיסי מסטרקארד.⁷ זאת ועוד, בנק הפועלים הסכים לוותר על הבלעדיות שהוא מתזיק גם במותג הפרטי שלו, ישראלכרט, זולת אם ינפיק לפחות 500,000 כרטיסי ויזה ללקוחותיו בתוך שלוש שנים.

מ.נ.מ.ב. היא חברה פרטית שיעדה הקמת מועדוני לקוחות בתחומי הצרכנות השונים ותפעולם, לרבות בתחום כרטיסי האשראי והשימוש בהם. בארץ קיימים מועדוני צרכנים אשר לחבריהם מכנה משותף כגון משלח יד או מקום עבודה, ובהם בין היתר אלה: מועדון חבר (75,000 חברים לערך); קרנות שוטרים (40,000 חברים לערך); מועדון שפע של קופ"ח מכבי (600,000 חברים לערך); ומועדון מוטב של הרשויות המקומיות (100,000 חברים לערך).⁸ על פי רוב, במסגרת השירותים הניתנים לחבריהם מנפיקים המועדונים כרטיסי אשראי כשירות לוואי. לעומתם, הנפקת כרטיסי אשראי היא המטרה העיקרית של המועדונים אותם עתידה מ.נ.מ.ב. להקים.

2. ההסכם נשוא הפטור

אלפא ומ.נ.מ.ב. הגישו בקשה לקבלת פטור מאישור הסדר כובל, כסמכות הממונה שבסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, להסכם ביניהן שעניינו הקמת מועדוני לקוחות והפעלתם. מועדונים אלה עתידים לשווק כרטיסי אשראי מסוג ויזה אלפא. ההסכם נחתם ביום 8 באפריל 1998 וצורף לבקשה לקבלת הפטור (להלן: "ההסכם").

בין יתר סעיפיו קובע ההסכם כדלקמן:

19. מ.נ.מ.ב. או מי מטעמה תשווק בלעדית את כרטיסי האשראי ויזה אלפא למועדונים עימם תתקשר בחוזה בהתאם להוראות הסכם זה. אלפא לא תתקשר עם חברת מועדוני צרכנות כלשהיא כל עוד הסכם זה בתוקפו, אלא אם כן הציעה למ.נ.מ.ב. להקים מועדון צרכנות כלשהו עם קהל יעד מסוים, ומ.נ.מ.ב. לא קיבלה על עצמה את הקמת המועדון בתנאים שהוצעו לאלפא על ידי גורם אחר, בתוך 14 יום, מיום שקיבלה אלפא הצעה בכתב על כך.

20. על אף האמור בסעיף 19 לעיל, אם ארגון כלשהוא לא יסכים להתקשר עם מ.נ.מ.ב. ויפנה ביוזמתו לאלפא בכדי להתקשר עמה ישירות ו/או באמצעות גוף אחר לצורך הקמת מועדון, לא תהיה

⁷ העדר מניעה חוזית אין משמעותו סליקה או הנפקה מידיים; הכל תלוי בהתקשרות בנקים אחרים וסולקים אחרים, זולת בנק הפועלים וישראלכרט, עם מאסטרקארד הבינלאומית (באמצעות יורופיי בע"מ), על פי הכללים המקובלים שם ובכפוף להוראות הדין הישראלי.

⁸ נתונים אלה הועברו לידי רשות ההגבלים העסקיים בידי הצדדים לבקשות הפטור.

אלפא מחוייבת על פי האמור בסעיף 19 לעיל לגבי אותו מועדון בכפוף לאמור להלן.

מובהר למען הסר ספק כי אלפא לא תציע כל הצעה לארגון כלשהוא שיש בה כדי להביא לדחיקת מ.ג.מ.ב. מהתקשרות עם מועדון שהיא יזמה התקשרות איתו. כמו כן יובהר כי בכל מקרה, מו"מ שיתנהל בין אלפא לבין גוף כאמור, למעלה מתשעה חודשים מיום בו הסתיים המו"מ בין גוף זה למ.ג.מ.ב. לא יחשב כדחיקת רגליה של מ.ג.מ.ב. מן התקשרות.

21. אם אלפא תאשר זאת בכתב על פי שיקול דעתה, תוכל מ.ג.מ.ב. להקים מועדוני צרכנות ו/או להתקשר עם ארגוני צרכנים אשר עושים שימוש גם בכרטיסי אשראי אחרים.

בנוסף וכפועל יוצא מהסכם זה, בין מ.ג.מ.ב. לבין כל גוף אשר בשיתוף עמו היא תבקש להקים מועדון לקוחות, יחתם הסכם נפרד אשר יסדיר את הצטרפות חברי אותו גוף למועדון, ויבטיח כי גוף זה לא יחתום על הסכם שיווק דומה עם חברת כרטיסי אשראי אחרת (תניה זו תכונה להלן: **"הכבילה העתידית"**).

3. הטעמים למתן הפטור

הכבילות אשר פורטו בסעיפים 19 - 21 להסכם והמתוארות לעיל, פועלן העיקרי להעניק לכל צד בהסכם זכות לסירוב ראשון. ירצה צד להסכם להתקשר התקשרות עסקית בנושא שבתחום ההסכם, יהא עליו לפנות בטרם עת לצד השני להסכם ולהציע לו לבצע את אותה פעולה; רק אם יסרב הצד השני לבצעה, תתכן פניה לגופים אחרים. לשון אחר, אין מדובר בהסדר המעניק זכות בלעדיות מוחלטת - הסדר זה לכן אינו **מונע** תחרות - אולם מדובר בהסדר **המפחית** תחרות, לעניין סעיף 2 לחוק, בין צד להסדר לבין צד שלישי.⁹

הסכם הכולל זכות לסירוב ראשון לא רק בא בגדר סעיף 2(ב) לחוק, אלא שהוא גם מעלה חששות לפגיעה בתחרות לעניין סעיף 2(א) לחוק. כך קבע בעניין איסכור כבי' השופט עדיאל, המשנה לאב בית הדין להגבלים עסקיים, בהתייחסו לזכות לסירוב ראשון:

"מחד צודקים המשיבים בטענתם כי, בעקרון, זכות הסרוב הראשונה איננה מעקרת במקרה זה לחלוטין את התחרות, שכן להנדסת תאורה יהיה אינטרס להשיג מפקר את התנאים הטובים ביותר שהיא יכולה לקבל בשוק. כך, יוכלו גם מתחריה של פקר פלדה לנסות ולהציע להנדסת תאורה תנאים טובים מאלה המוצעים לה על ידי פקר.

עם זאת, ביחסים שבין המיזם לבין פקר, שולל ההסדר מהמיזם את האפשרות לנסות ולהשיג מפקר תנאים טובים יותר מאלה המוצעים על ידי מתחריה של פקר, וביחסים שבין המיזם לבין מתחריה של פקר הוא מונע מהמיזם, בתנאי שוויון בהצעות, את החופש לבחור בספק הרצוי לו.¹⁰

⁹ זכות לסירוב ראשון "קלאסית" (המכונה "English clause") כוללת התחייבות צד לחוזה כי יפנה עם הצעת המחיר הנמוכה ביותר שיקבל ממתחרים, ויציע אותה קודם כל לשותפו לחוזה, על מנת שזה יחליט אם ברצונו להשוות את התנאים ולבצע את העסקה בעצמו. הסדרים כאלה הוכרו כהסדרים מגבילים גם בשיטות משפט אחרות. ראה להלן.

¹⁰ ערר 1/97 איסכור שירותי פלדות בע"מ נ' הממונה על הגבלים עסקיים, בע"מ 22 לפסק הדין המודפס.

השופט עדיאל מצא בנסיבות אותו מקרה כי תניה הקובעת זכות לסירוב ראשון מקימה הסדר כובל. גם בשיטות משפט אחרות סווגה הזכות לסירוב ראשון כזכות המגבילה את התחרות:

"It has been argued that an English clause is not anti-competitive, but in *Hoffmann-La Roche v. EC Commission* the ECJ held that not only was the clause itself anti-competitive, but also that such clauses do not alleviate the offensiveness of requirements contracts. They necessarily involve the furnishing of information on third party prices to the supplier, which also gives the supplier the unfair advantage over its competitors."¹¹

זכות לסירוב ראשון אכן פוגעת בחופש הבחירה, מצריכה חילופי מידע, ומקימה כבילה המונעת התקשרות חופשית. הנהנה מזכות לסירוב ראשון קונה לעצמו יתרון על פני מתחריו העשוי להיות ניכר, ובנסיבות מסוימות גם להקים פגיעה בתחרות.

בעניינו הכבילות מקימות הסדר כובל, הן לפי סעיף 2(א) לחוק ההגבלים העסקיים והן לפי סעיף 2(ב)(3) לחוק זה. אלפא מגבילה עצמה באופן העלול להפחית את התחרות בעסקים בין מ.ג.מ.ב. לבין מועדוני צרכנות אחרים, מחד, ואילו מ.ג.מ.ב. מגבילה עצמה באופן העלול להפחית את התחרות בעסקים בין אלפא לבין חברות כרטיסי אשראי אחרות, מאידך. בדרך הדברים הרגילה, לולא נערך ההסכם, היתה לכאורה כל אחת מחברות כרטיסי אשראי עשויה להגיש למ.ג.מ.ב. הצעה משלה לגבי כל מועדון לקוחות, שהקימה מ.ג.מ.ב., וזו היתה חופשייה בכל נקודת זמן לבחור בהצעה הטובה ביותר. אלפא, מצידה, היתה רשאית בכל נקודת זמן לפנות לכל אחד ממועדוני הלקוחות הקיימים כיום (ואשר יקומו בעתיד), ולהציע לכל אחד מהמועדונים את התנאים הטובים ביותר שבאפשרותה להציע בכדי שלקוחות המועדון יעדיפו אותה על פני חברות כרטיסי אשראי אחרות.

בנוסף, הגבלה זו נוגעת לחלוקת השוק לפי סוגי אנשים, שעומם יעסקו - סעיף 2(ב)(3) לחוק. אלפא, כאמור, תציע את כרטיס האשראי שלה למועדוני לקוחות של מ.ג.מ.ב., ומ.ג.מ.ב. תציע ללקוחותיה כרטיס אשראי מסוג ויזה אלפא, בכפוף לחריגים שצינת.

תוצאת הדברים כי לפנינו הסדר כובל, הן לפי סעיף 2(א) לחוק ההגבלים העסקיים והן לפי סעיף 2(ב)(3) לו.

סמכותי לפטור צדדים להסדר כובל מהחובה מלקבל את אישור בית הדין להסדר שמורה למקרים בהם שוכנעתי שההסדר מגביל באופן לא משמעותי את התחרות בעסקים. כזה המקרה שלפנינו.

¹¹ Butterworths Competition Law, vol (2) 1420.

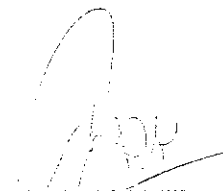
טעם ראשון לכך, הוא היתרון בהנפקת כרטיסי אשראי באמצעות מועדוני צרכנות, הפונים ללקוחות כל הבנקים ומקטינים בכך את הזיקה שבין חשבון הבנק של אדם לבין כרטיס האשראי שהוא נושא עמו. בכך גוברת התחרות בתחום הנפקת כרטיסי האשראי בישראל ויוצא הציבור נשכר.

טעם שני לכך, שההסכם ישפיע על התחרות רק לאחר שהכבילה העתידית תצא לפועל, לשון אחר, רק כאשר מ.נ.מ.ב. תחתום עם גופים שלישיים על הסכמים להקמת מועדון לקוחות אשר יסדירו הצטרפות חברי אותו גוף למועדון, ויבטיחו כי גוף זה לא יחתום על הסכם שיווק דומה עם חברת כרטיסי אשראי אחרת.

עת בחנתי את ההסכם הטרידה אותי העובדה כי אין אני יודע דבר על הגופים אשר עימם עתידה מ.נ.מ.ב. להקים את מועדוני הצרכנות. תחומי העיסוק של אותם גופים, נתח השוק של כל אחד מהם בשוק בו הוא פועל ושל כל הגופים יחד, מספר הגופים עמם תצליח מ.נ.מ.ב. להגיע לידי הסכם - כל אלה ופרטים אחרים אינם ידועים בשלב זה. חרף אלה, נוכח מעמדה של אלפא כשחקן חדש בשוק הסליקה ונתח השוק המצומצם יחסית המוקנה לה בשלב זה, לא ראיתי בחשש זה - בשלב זה - קושי של ממש.

על כן החלטתי להעניק להסדר הכובל האמור פטור לתקופה של שלוש שנים, או כל עוד נתח השוק של אלפא אינו עולה על 20% משוק סליקת כרטיסי האשראי מסוג ויזה - לפי המוקדם.

בהתאם לסעיף 15 לחוק רשאים כל הרואה עצמו נפגע מהחלטה זו, איגוד עסקי וארגון צרכנים, לערור על החלטה זו בפני אב בית-הדין להגבלים עסקיים, בתוך 45 ימים מהיום.

ד"ר דוד תדמור
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ב' אייר, תשנ"ט
18 אפריל, 1999

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בהתאם לסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988, מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בית הדין, הסדר כובל שפרטיו כדלקמן:

1. **הצדדים להסדר המבקשים את הפטור הם:**

אלפא קארד בע"מ

רח' בן גוריון 11

בני ברק 51260

מ.נ.מ.ב בע"מ

שכתובתה לצורך מסירת מסמכים:

כהן וילצ'יק ושות' עורכי דין

מרחוב זבוטינסקי 33

רמת גן

2. **צורת ההסדר:** הסכם בכתב.

3. **תיאור המסמכים הקובעים את ההסדר והנוגעים לו:**

הסכם בין אלפא קארד למ.נ.מ.ב. מיום 8 באפריל 1998.

כתב התחיבות בנוגע לסעיפי הבלעדיות.

4. **השירות נושא ההסדר:** הקמת והפעלת מועדוני לקוחות.

5. **מהות הכבילה ופרטים עליה:** תניות בלעדיות בין הצדדים.

6. **תקופת ההסדר הכובל:** ההתקשרות אינה תחומה בזמן.

7. **הנימוקים המצדיקים פטור מאישור בית הדין:**

8. אלפא קארד בע"מ (**להלן - "אלפא"**) הינה חברה העומדת להתחיל בהנפקת כרטיסי אשראי מסוג "ויזה"

בישראל. מ.נ.מ.ב. בע"מ (**להלן - "מ.נ.מ.ב."**) הינה חברה שהוקמה לאחרונה, על מנת ליזום ולהפעיל

מועדוני לקוחות אשר ישתמשו בכרטיסי ויזה אלפא. תחומי העיסוק של אלפא ושל מ.נ.מ.ב. הינם שונים.

החברות אינן מתחרות ביניהן - לא בפועל ולא בכח.

9. היעד העסקי העומד ביסוד ההסכם בין אלפא למ.נ.מ.ב. הוא הקמת והפעלת מועדוני לקוחות אשר

ישתמשו בכרטיסי ויזה אלפא, ואשר חבריהם יהיו בעלי מכנה משותף, כגון: משלח יד או מקום עבודה.

מחזיקי כרטיסי ויזה אלפא שיהיו חברים במועדונים אלו יזכו להטבות שונות. מטרת הקמת מועדונים

אלו הינה חיזוק יכולתה של אלפא להתמודד בשוק כרטיסי האשראי בכלל, ובשוק כרטיסי הויזה בפרט.

10. אלפא מתעתדת לפעול בשוק כרטיסי האשראי בו פועלים מזה שנים מספר חברות אשראי עתירות המונות את ויזה כ.א.ל., ישראלכרט, דיינרס ואמריקן אקספרס. אף כשתחל אלפא בהנפקת כרטיסים ו כמות הכרטיסים המונפקת על ידה זניחה ביותר לעומת אלו המונפקים על ידי מתחריה, ובפרט על ויזה כ.א.ל. העתידה להתחרות איתה בשוק כרטיסי הויזה. על מנת לפרוץ לשוק זה מעונינת אלפא ל את עצמה על ידי יצירת הטבות מיוחדות ללקוחותיה במסגרת מועדוני הלקוחות המתוארים לעיל.
11. אף מ.נ.מ.ב. בהיותה גוף חדש מעונינת לפרוץ לשוק בו פועלים מזה שנים גופים גדולים. שיתוף הפעולר אלפא יאפשר לה עמדת כניסה לשוק המועדונים אשר רבים מהם פועלים באמצעות הסכמי בלעדיות חברות כרטיסי אשראי אחרות.
- המועדונים הקיימים הינם בדרך כלל איגודים מקצועיים אשר במסגרת השרותים הניתנים לחבר מונפקים להם כרטיסי אשראי על ידי החברות הפועלות כיום בשוק. למען הבהירות, יוסבר כי ו שבמועדונים הקיימים מונפקים כרטיסי האשראי לחברים כשרות לוואי, כאשר הנפקת כרטיסי האש אינה הסיבה להקמתם, הרי שהמועדונים המתוכננים על פי ההסכם שונים במתכונת הקמתם. מי הקמת המועדונים על פי ההסכם הינה הנפקת כרטיסי האשראי, אם כי, נראה כי בסופו של יום ה ת יהיה דומה במתכונתו למועדונים הקיימים היום.
12. בין המועדונים הקיימים נמנים מועדון חבר אליו משתייכים 75,000 בתי אב, מועדון קרנות שוטרים נמנים 40,000 בתי אב, מועדון שפע של קופ"ח מכבי עליו נמנים 600,000 בתי אב ומועדון מוטב הרשויות המקומיות עליו נמנים 100,000 בתי אב.
- רק לשם השוואה, אלפא תהא רשאית לבטל את ההסכם אם לא תעמוד מ.נ.מ.ב. בשנה הראשונה ביעד 12,000 כרטיסים, ובשנה השניה ביעד של 25,000 כרטיסים (ס' 29 להסכם). ברור, אם כן, כי לכל הפ בשנים הראשונות תהיה השותפות בין אלפא למ.נ.מ.ב. גורם זניח בשוק המועדונים.
13. סעיפים 19-21 להסכם אוסרים על אלפא להתקשר עם חברת מועדוני צרכנות אחרת אלא אם כן המד בהתקשרות שמ.נ.מ.ב. לא היתה מעונינת ליטול על עצמה. כמו כן, נאסר על אלפא במסגרת סעיפים א להתקשר ישירות עם גופים שלישיים למטרת הקמת מועדונים אלא כן המדובר בגורם אשר י להתקשר עם אלפא באמצעות מ.נ.מ.ב.. מנגד נאסר על מ.נ.מ.ב. להקים מועדוני צרכנות או להתקשר ארגונים אחרים אשר עושים שימוש גם בכרטיסי אשראי אחרים אלא אם כן אלפא תאשר זאת בכתב.
14. סעיפי הבלעדיות המגבילים את יכולתה של אלפא בהתקשרות עם גופים שלישיים חיוניים שאלולא כן יהיה למ.נ.מ.ב. כל תמריץ ליזום התקשרות בין אלפא לגוף שלישי, עקב החשש כי פירות פעולתה י ת מתחת ידה. זאת שכן החלק הארי מהתגמול לו תהא זכאית מ.נ.מ.ב. מותנה בחתימת חוזה בינר המועדון אותו תקים ותנהל (ס' 10-12 להסכם). עם זאת, במידה וגוף שלישי כלשהו מעונין לה ת אלפא ללא תיווכה של מ.נ.מ.ב., ויוזמה זו באה מטעם הגוף השלישי ולא מיוזמתה של אלפא תהיה אלפא מנועה מלהקים גוף עם מועדון זה. באופן כזה מתמרצות תניות החוזה אר מ.נ.מ.ב. בתחום המועדונים בעוד שאינן מונעות הקמת מועדונים רק בשל ההתס למ.נ.מ.ב..

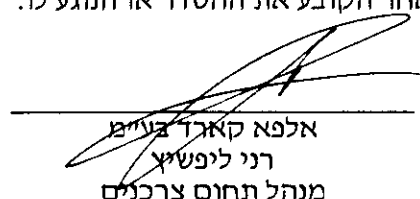
15. תניות בלעדיות נוספות מגבילות את יכולתה של אלפא להתקשר עם חברות מועדוני צרכנות, אלא אם כן המדובר בהקמת מועדון ספציפי אשר מ.נ.מ.ב. לא היתה מעוניינת להשתתף בפעילותו. במקביל מוגבלת מ.נ.מ.ב. לשיווק כרטיסי ויזה אלפא בלבד, אלא אם כן תאשר אלפא אחרת בכתב.

16. ההגבלה המוטלת על מ.נ.מ.ב. נועדה להבטיח כי מ.נ.מ.ב. תשקיע את כל מאמציה בבניית המותג של ויזה אלפא ופיתוח שוק הלקוחות של ויזה אלפא. כאמור, אלפא הינה שחקן חדש בשוק של ענקים ובניית תדמית האיכות של השירותים המוענקים על ידיה הינה כלי מרכזי בפריצתה לשוק. במקביל, מוגבלת אלפא באופן דומה. ללא הגבלה זו עשויה מ.נ.מ.ב. להמצא במצב בו אינה מורשית להתקשר עם חברות כרטיסי אשראי אחרות אך הינה, למעשה, "מוקפאת" מפעילות בשל פנייתה של אלפא למועדונים אחרים. הדדיות זו הינה הכרחית, על כן, על מנת להבטיח כי ההתקשרות בין הצדדים תתרום לחדירתה של אלפא לשוק כרטיסי האשראי. כמו כן, חיוניות הדדיות זו למניעת פגיעה בפעילותה העסקית של מ.נ.מ.ב., שאף היא חברה חדשה בשלב רגיש של קיומה.

17. ראוי להדגיש, כי תניות הבלעדיות מוגבלות לתקופת ההסכם. הצדדים אינם מנועים מהתקשרויות אלו לאחר תום ההתקשרויות ביניהם. אף צד אינו כבול להסכם, כיוון שבין היתר, יכול כל צד לסיים את ההסכם, בהתראה של שישה חודשים, מכל סיבה שהיא (ס' 25 להסכם).

אנו מצהירים שכל הפרטים האמורים לעיל הם מלאים ונכונים, שהמסמכים המצורפים הם נכונים ומלבדם אין מסמך אחר הקובע את ההסדר או הנוגע לו.

מ.נ.מ.ב. בע"מ
מר דוד סלס

אלפא קארד בע"מ
רני ליפשיץ
מנהל תחום צרכנים